

**Sprawozdanie z realizacji zadań
z zakresu wspierania rodziny
za 2022 rok
oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją tych
zadań w kolejnych latach.**

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2022 rok
oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją zadań

Spis treści:

I.	REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY W 2022 ROKU	2
II.	SZCZEGÓŁOWE OMÓWIENIE REALIZACJI „GMINNEGO PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2022-2024” w 2022 ROKU	11
III.	INFORMACJA O POTRZEBACH ZWIĄZANYCH Z REALIZACJĄ ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY W LATACH KOLEJNYCH.....	36

I. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY W 2022 ROKU

Rodzina stanowi wyjątkowe i niepowtarzalne środowisko, które najkorzystniej wpływa na fizyczny, psychiczny i społeczny rozwój dziecka, pod warunkiem jednak, że realizuje ona w sposób właściwy przypisane jej funkcje, zwłaszcza opiekuńczo- wychowawcze. Współczesne rodziny częstokroć doświadczają licznych trudnych sytuacji, zagrażających wypełnianiu przez nie ich funkcji. Ewentualne zaburzenia w prawidłowym funkcjonowaniu rodziny i związane z tym zagrożenie interesów jej członków zmuszają rodziny do korzystania ze szczególnej opieki i pomocy ze strony państwa. Państwo bowiem jest podmiotem odpowiedzialnym za stworzenie swoim obywatelom warunków, w których będą oni mogli funkcjonować i zaspokajać swoje potrzeby. Kierując się tym wskazaniem, „dla dobra dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia, w trosce o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową, dla zapewnienia ochrony przysługujących im praw i wolności, dla dobra rodziny, która jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem rozwoju, i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci, w przekonaniu, że skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiece nad dziećmi i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami”, uchwalono ustawę z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj.: Dz. U. z 2022 r. poz. 447).

W myśl zapisów rzeczony ustawy, w gminie, przypisane jej zadania z zakresu wspierania rodziny, wykonywane są przez organ stanowiący i kontrolny - czyli radę gminy czy radę miejską oraz organ wykonawczy – wójta, burmistrza czy prezydenta miasta. Organ wykonawczy uprawniony jest do udzielenia upoważnienia do podejmowania decyzji administracyjnych, m.in., kierownikowi ośrodka pomocy społecznej. Zgodnie z powyższym, w Gminie Miasto Łowicz, zadania gminy, wynikające z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, realizuje Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łowiczu. Dyrektor MOPS w Łowiczu, na podstawie Zarządzenia Nr 8A/2020 Burmistrza Miasta Łowicza z dnia 02.01.2020 r., jest upoważniony do prowadzenia postępowań w sprawach z zakresu wspierania rodziny oraz wydawania w tych sprawach decyzji.

Zgodnie z art. 179 ust. 1 ww. ustawy, Burmistrz Miasta Łowicza zobowiązany jest do przedłożenia, w terminie do 31 marca każdego roku, Radzie Miejskiej w Łowiczu rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny wraz z informacją o potrzebach związanych z ich realizacją.

Katalog zadań, zawartych w art. 176 rzeczony ustawy, pozwala na stworzenie w gminie spójnego systemu pomocy dziecku i rodzinie.

Do zadań własnych gminy, w myśl ww. zapisu, należy:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
  - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2022 rok
oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją zadań

- b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
  - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
- 4) finansowanie:
- a) (uchylona)
  - b) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
  - c) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 *pomoc rodziny wspierającej* ust. 2, ponoszonych przez rodziny wspierające;
- 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo - terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
- 6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo - finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 *zadania ministra właściwego do spraw rodziny* ust. 3;
- 7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

W art. 8 ust. 1, 2, 3 ww. ustawy ustawodawca określił **zakres przedmiotowy wsparcia, jakiego należy udzielić rodzinie doświadczającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.**

„1. Rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych wójt zapewnia wsparcie, które polega w szczególności na:

- 1) analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie;
- 2) wzmocnieniu roli i funkcji rodziny;
- 3) rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny;
- 4) podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny;
- 5) pomocy w integracji rodziny;
- 6) przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny;
- 7) dążeniu do reintegracji rodziny.

2. Wspieranie rodziny jest prowadzone w formie:

A) pracy z rodziną;

B) pomocy w opiece i wychowaniu dziecka.

3. Wspieranie rodziny jest prowadzone za jej zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł „wsparcia zewnętrznego.”

Rodzina może otrzymać wsparcie przez działania instytucji i podmiotów działających na rzecz dziecka i rodziny, placówek wsparcia dziennego, rodzin wspierających.

W myśl art. 10 ww. ustawy, **pracę z rodziną** organizuje gmina lub podmiot, któremu gmina zleciła realizację tego zadania na podstawie art. 190 (*zlecenie realizacji zadań jednostek samorządu terytorialnego*).

Praca z rodziną jest prowadzona w szczególności w formie:

- 1) konsultacji i poradnictwa specjalistycznego;
- 2) terapii i mediacji;
- 3) usług dla rodzin z dziećmi, w tym usług opiekuńczych i specjalistycznych;
- 4) pomocy prawnej, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego;
- 5) organizowania dla rodzin spotkań, mających na celu wymianę ich doświadczeń oraz zapobieganie izolacji, zwanych dalej "grupami wsparcia" lub "grupami samopomocowymi".

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2022 rok
oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją zadań

Na podstawie art. 11 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w przypadku, gdy MOPS poweźmie informację o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, pracownik socjalny Ośrodka przeprowadza w tej rodzinie wywiad środowiskowy, na zasadach określonych w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021r. poz. 2268 z późn. zm.) i dokonuje analizy sytuacji rodziny. Jeśli wynika z niej konieczność podjęcia współpracy z rodziną przez asystenta rodziny, pracownik socjalny wnioskuje do Dyrektora MOPS o jego przydzielenie.

Również sąd, na mocy postanowienia, może zobowiązać rodziców małoletnich dzieci do współpracy z asystentem rodziny. Praca z rodziną prowadzona jest zarówno w rodzinie wymagającej wsparcia, aby mogła ona poradzić sobie z przeżywanymi trudnościami i aby nie doszło w niej do działań interwencyjnych w postaci umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, ale także z rodziną w przypadku gdy nastąpiło już czasowe umieszczenie dziecka poza nią.

Asystent rodziny pracuje w ramach zadaniowego czasu pracy, co umożliwia dostosowanie godzin pracy do indywidualnych potrzeb rodziny. Pracę z rodziną prowadzi w miejscu jej zamieszkania lub w miejscu wskazanym przez rodzinę.

W 2022 r. w MOPS w Łowiczu zatrudnionych było 2 asystentów rodziny realizujących swoje obowiązki na podstawie umowy o pracę w systemie zadaniowego czasu pracy.

Do zadań asystenta rodziny, zgodnie z art. 15 ust. 1 ww. ustawy, należy w szczególności:

- 1) opracowanie i realizacja- we współpracy z członkami rodziny i po konsultacji z pracownikiem socjalnym- planu pracy z rodziną (przy czym plan pracy z rodziną, precyzuje działania mające na celu przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, a także zawiera terminy ich realizacji i przewidywane efekty);
- 2) opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej;
- 3) udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- 4) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych;
- 5) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych;
- 6) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;
- 7) wspieranie aktywności społecznej rodzin;
- 8) motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- 9) udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
- 10) motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;
- 11) udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych;
- 12) podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
- 13) prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
- 13a) realizacja zadań określonych w ustawie z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2019 r. poz. 473 i 1818);
- 14) prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną;
- 15) dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku;

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2022 rok
oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją zadań

- 16) monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną;
- 17) sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach;
- 18) współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny;
- 19) współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą, o których mowa w art. 9a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r. poz. 218) lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną.

Asystenci rodziny MOPS w 2022 r. współpracowali łącznie z 26 rodzinami (69 dziećmi w tych rodzinach). Z tego 1 rodzina korzystała ze wsparcia do 3 miesięcy, 11 rodzin od 3 do 12 miesięcy, a 14 rodzin powyżej roku. 7 rodzin zostało zobowiązanych do pracy z asystentem rodziny przez sąd. W ciągu 2022 roku zakończono współpracę z 16 rodzinami, w tym ze względu na:

- osiągnięcie/częściowe osiągnięcie celów- zakończono współpracę z 8 rodzinami,
- z powodu zaprzestania współpracy przez rodzinę- zakończono współpracę z 7 rodzinami,
- ze względu na zmianę metody pracy – zakończono współpracę z 1 rodziną.

W 2022 r. średni czas pracy asystenta rodziny z jedną rodziną wyniósł 23 miesiące.

Praca z rodzinami realizowana była na podstawie indywidualnych, opracowanych wspólnie z rodzinami planów pracy. Zwracano uwagę aby plany te były realne- możliwe do zrealizowania, spójne, kompletne i konkretne- aby cele do realizacji zostały określone w dokładny, zrozumiały dla rodziny sposób, aby były terminowe- miały określony czas wykonania zadania.

Asystenci rodzin towarzyszyli rodzinom i wspierali rodziny z dziećmi, aby w przyszłości samodzielnie potrafiły pokonywać trudności życiowe, zwłaszcza dotyczące opieki i wychowania potomstwa oraz stworzenia im optymalnych warunków do prawidłowego rozwoju. Współpracowali na rzecz rodzin nie tylko z pracownikami socjalnymi, ale i z pracownikami innych służb społecznych.

Asystenci rodziny, przede wszystkim, prowadzili działania z zakresu wzbogacania potocznej wiedzy pedagogicznej rodziców o elementy naukowej wiedzy o wychowaniu dzieci i młodzieży (tzw. pedagogizację rodziców). Ponadto, w szczególności poruszane były zagadnienia dotyczące organizacji dnia w rodzinie, tworzenia harmonogramu obowiązków domowych w rodzinie, higieny (dbałość o higienę osobistą członków rodziny, czystość bielizny i innych części garderoby, zwalczanie wszawicy), bezpieczeństwa i zdrowia zwłaszcza dzieci oraz pozostałych członków rodziny (m.in.: dopilnowywanie wizyt kontrolnych, wykonywanie badań okresowych - bilansów, szczepień, stosowanie się do zaleceń lekarskich, też pomoc ze strony asystenta w umawianiu terminów wizyt u specjalistów: psychiatry, psychologa, okulisty, neurologa dziecięcego, monitorowanie fizjoterapii i rehabilitacji dziecka, wspieranie rodzica podczas pobytu w szpitalu z dzieckiem, dostarczanie informacji nt. diety dla dziecka z cukrzycą), omawiania charakterystycznych cech etapów rozwoju dzieci. Działania prowadzone w rodzinach przez asystentów miały przyczynić się do podniesienia poziomu umiejętności opiekuńczo – wychowawczych rodziców, zwiększenia ich świadomości w procesie wychowania dzieci. Asystenci wskazywali na prawidłowe wzorce funkcjonowania rodziny. Pedagogizację realizowano w oparciu o wymianę informacji o wychowaniu, w tym konkretnego dziecka w danej rodzinie, w określonej rodzinnej sytuacji oraz z wykorzystaniem sposobności do wspólnego poszukiwania rozwiązań problemów

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2022 rok
oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją zadań

wychowawczych. Asystenci rodziny przewodzą treningi umiejętności rodzicielskich, mające na celu pomoc rodzicom w zrozumieniu fizycznych i emocjonalnych, adekwatnych do wieku, potrzeb dzieci, przyswojeniu przez rodziców praktyk wychowawczych, a także zachęcali do okazywania dzieciom miłości, akceptacji, które to sprzyjają rozwojowi oraz umocnieniu relacji pomiędzy nimi a dziećmi, odbudowaniu więzi między członkami rodziny. Podejmowali również działania metodyczne, służące podwyższeniu umiejętności interpersonalnych rodziców.

Ważnym elementem pracy asystentów rodziny w środowiskach było też poradnictwo i trening w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego (racjonalne gospodarowanie posiadanymi zasobami finansowymi w oparciu o ustaloną z rodziną hierarchię potrzeb, terminowe regulowanie zobowiązań finansowych rodziny, trening wykonywania prac domowych, pozyskiwanie usług na rzecz domu np. wykonywanie napraw, remonty, wymiana sprzętów domowych, poprawa funkcjonalności pomieszczeń, oszczędne gospodarowanie mediami). W ramach udzielanego rodzinom wsparcia, asystenci prowadzili działania edukacyjne, polegające na informowaniu o działalności administracyjnej różnych instytucji oraz o sposobie załatwiania różnych spraw urzędowych. Niejednokrotnie asystenci rodziny towarzyszyli klientom w urzędach czy instytucjach (m.in. w UM, ZGM, PPP, KPP, poradnie zdrowia), aby nie tylko informować, ale również w praktyce modelować poprawne zachowania, przy jednoczesnym zachęcaniu podopiecznych do większej aktywności i samodzielności.

Asystenci rodziny, w ramach współpracy z rodzinami, zachęcali do skorzystania z różnorodnych form wsparcia (np. podjęcia terapii psychologicznej – indywidualnej, rodzinnej, terapii w zakresie leczenia z uzależnienia), integracji i aktywizacji społecznej- motywowali do udziału w zajęciach grup samopomocowych (również informowali o miejscach i terminach spotkań takich grup), udostępniali informacje o działalności placówek społeczno-kulturalnych i sportowo – rekreacyjnych, zachęcając dzieci, młodzież i dorosłych do udziału w różnych zajęciach czy wydarzeniach .

Asystenci rodziny w swojej pracy podejmowali działania mające stymulować prawidłowy rozwój emocjonalny dzieci oraz wyrabiać u nich postawy prospołeczne, m.in. poprzez: okazywanie dzieciom zainteresowania, akceptacji i troski; chwalenie za osiągnięcia (nawet te najdrobniejsze), udzielanie wsparcia emocjonalnego w sytuacjach dla nich trudnych w domu, w szkole, grupie rówieśniczej; wzmacnianie i wspieranie ich dostosowywania się do ogólnie przyjętych zasad życia rodzinnego (np. dotyczących powrotu do domu o określonej godzinie, odrabiania zadanych prac domowych, wypełniania obowiązków domowych, właściwego komunikowania się z rodzicami czy rodzeństwem); informowanie o konsekwencjach wynikających z zachowań społecznie nieakceptowalnych.

W roku 2022, w trosce o dalszą integrację rodzin oraz przeciwdziałając marginalizacji i wykluczeniu społecznemu rodzin z terenu Łowicza, po zakończeniu projektu pod nazwą Port „Szczęśliwa Rodzina” (współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego) – asystent rodziny monitorował sytuację w 5 rodzinach, które uczestniczyły w ww. projekcie w roku 2021 (5 rodzin: rodzice, 11 dzieci, 2 osoby z otoczenia rodziny).

Celem monitoringu było utrzymanie optymalnego poziomu wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez rodziny zaangażowane w projekcie. Szczególną uwagę zwracano na :

- motywowanie do dalszego podnoszenia kompetencji wychowawczo-opiekuńczych rodzin,
- utrwalenie nowo zdobytej przez rodziny wiedzy i umiejętności i zachęcanie do wykorzystania ich w codziennym życiu (np. poprzez zmodyfikowanie stosowanych postaw rodzicielskich),

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2022 rok
oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją zadań

- zapobieganie nawrotom wcześniejszych, destrukcyjnych dla rodzin zachowań,
- wspieranie działań zwiększających aktywność społeczną rodzin.

W trakcie monitoringu asystenci rodziny dla podtrzymania osiągniętych efektów współpracowali z innymi pracownikami służb społecznych.

Działania podejmowane przez asystentów rodziny w ramach zapisów ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej uwzględniane są w realizacji „Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Miasta Łowicza na lata 2022-2024”, co szczegółowo zostało opisane w dalszej części niniejszego sprawozdania.

W roku 2022 praca asystentów organizowana była przez **Zespół do Spraw Asysty Rodzinnej**. W jego ramach współpracowali ze sobą: koordynator Zespołu, 2 asystenci rodziny, psycholog, pracownicy socjalni, w których rejonie zamieszkiwały rodziny objęte asystą rodzinną, dyrektor MOPS, kierownik Sekcji Pomocy Środowiskowej w MOPS.

Do zadań Zespołu należy podejmowanie działań z zakresu:

- diagnozowania i analizowania sytuacji rodzinnej środowisk pod kątem zaistniałych problemów i deficytów;
- wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych w celu przywrócenia zdolności do wypełniania tych funkcji;
- wspierania rodzin biologicznych, których dzieci znajdują się poza rodziną;
- profilaktyki i edukacji rodzin w celu rozwijania ich umiejętności opiekuńczo-wychowawczych;
- wnioskowania, w uzasadnionych przypadkach, o przyznanie usług opiekuńczych dla rodzin z dziećmi, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych;
- organizowania dla rodzin grup wsparcia/grup samopomocowych, mających na celu wymianę ich doświadczeń oraz zapobieganie ich izolacji;
- interwencji i działań zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
- organizowania dla rodzin potrzebujących opieki specjalistycznej, konsultacji indywidualnych, porad psychologicznych i prawnych;
- współpracy z instytucjami i placówkami działającymi na rzecz dziecka i rodziny;
- współpracy ze szkołami w zakresie rozwiązywania problemów wychowawczych.

W 2022 roku odbyły się 24 spotkania Zespołu ds. Asysty Rodzinnej.

Na spotkaniach Zespołu asystenci rodziny przedstawiali przygotowane przez siebie oceny okresowe (oceny takiej dokonuje się nie rzadziej niż raz na 6 miesięcy) omawiające aktualną sytuację życiową tych rodzin, ich dotychczasową współpracę z asystentami oraz stopień realizacji przyjętego dla nich planu pracy. Sprawdzano czy podejmowane przez członków rodziny i asystenta działania prowadzą do osiągnięcia założonych w planach pracy celów. Dokonywano weryfikacji istniejących planów pracy z rodzinami. Prace Zespołu skupiały się też na podejmowaniu współpracy z innymi podmiotami, świadczącymi usługi na rzecz rodziny.

W oparciu o art. 191 ust. 9 pkt 1 ustawy o wspieraniu rodziny i **pieczy zastępczej** w 2022 r. MOPS w Łowiczu realizował zadanie w zakresie wsparcia-współfinansowania pobytu dzieci z terenu Łowicza w pieczy zastępczej,

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2022 rok
oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją zadań

również w przypadkach, gdy ich rodziny biologiczne nie były objęte pomocą w formie pracy z asystentem rodziny. W ramach tego zadania współfinansowano pobyt 58 dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w 44 rodzinach (rodziny zastępcze zawodowe i rodziny zastępcze spokrewnione) oraz 5 dzieci umieszczonych w placówkach (dom dziecka, powiatowy zespół placówek opiekuńczo-wychowawczych), zaś wysokość wydatków poniesionych przez samorząd w 2022 r. na ten cel wyniosła 345 573,11 zł (dla porównania w 2021r. wydatki te wyniosły 286 309,03zł, a 2020 r. – 210 564,07 zł).

W 2022 roku, realizując działania wspierające prawidłowe funkcjonowanie rodziny, MOPS W Łowiczu przystąpił do realizacji projektów resortowych Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej :

1. Opieka wytchnieniowa.
2. Asystent osoby niepełnosprawnej

1. Głównym celem **Programu Opieki Wytchnieniowej** jest wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad:

- dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności,
- osobami niepełnosprawnymi posiadającymi orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności (zgodnie z art. 5 i art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych - Dz. U. z 2021 r. poz. 573, z późn. zm.).

Opieka wytchnieniowa ma za zadanie odciążenie członków rodzin lub opiekunów osób niepełnosprawnych poprzez wsparcie ich w wypełnianiu codziennych obowiązków opiekuńczo- pielęgnacyjnych lub zapewnienie im czasowego zastępstwa. Dzięki temu opiekunowie zyskują czas na odpoczynek i regenerację.

Opieką wytchnieniową w formie pobytu całodobowego objęte zostały 3 osoby. Realizowana ona była przez ZOL Piotrowice. łączny koszt usługi wyniósł 9750 zł.

Opieka wytchnieniowa w formie pobytu dziennego w 2022r. , realizowana była łącznie dla 53 osób w tym 12 dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności. Pracownicy Ośrodka zrealizowali łącznie 9289,5 godzin usług opieki wytchnieniowej na łączny koszt 331 857,60 zł.

2. Program Asystent Osoby Niepełnosprawnej ma na celu zapewnienie dostępności do usług asystencji osobistej, tj. wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym osób niepełnosprawnych. Program jest elementem polityki społecznej państwa w zakresie:

- poprawy jakości życia osób niepełnosprawnych, w szczególności poprzez umożliwienie im jak najbardziej niezależnego życia;
- wsparcia osób niepełnosprawnych oraz zapewnienia pomocy adekwatnej do potrzeb;
- uczestnictwa osób niepełnosprawnych w wydarzeniach społecznych, kulturalnych, rozrywkowych lub sportowych itp.;
- zwiększenia wsparcia asystenckiego dla niepełnosprawnych uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, także w innych wymiarach życia i funkcjonowania społecznego.

Osoby zakwalifikowane do Programu miały możliwość korzystania z pomocy asystenta min. przy wykonywaniu codziennych czynności, opuszczaniu miejsca zamieszkania, załatwianiu spraw

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2022 rok oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją zadań

urzędowych, podejmowaniu aktywności społecznej. Pracownicy spędzali czas z osobami niepełnosprawnymi, towarzyszyli im w różnych porach dnia, także w weekendy. Dzienna ilość świadczonych godzin asystentury zależna była od potrzeb beneficjenta.

Programem „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” w 2022r. objętych zostało 38.osób (5 dzieci do 16 r.ż., 27osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, 6 osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności). Łącznie na rzecz tych osób zrealizowanych zostało 13399 godzin asystencji osobistej na łączną kwotę 476 703,30 zł.

Ważną inicjatywą wspierającą prawidłowe funkcjonowanie rodziny była dalsza realizacja programu „Wspieraj Seniora”, który miał na celu wsparcie osób starszych, które mogły potrzebować pomocy np. w zakresie wsparcia społecznego, zrobieniu zakupów czy zaopatrzeniu w leki. Wsparcie to zostało rozszerzone w 2022 r. w ramach nowego programu – „**Korpus Wsparcia Seniorów**”, który miał zapewnić możliwość bezpiecznego funkcjonowania osób starszych w ich miejscu zamieszkania. Konieczne było w tym celu nawiązanie współpracy pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego, organizacjami pozarządowymi skupiającymi środowiska młodzieżowe, a także wolontariuszami i utworzenie lokalnego partnerstwa. Program „Korpus Wsparcia Seniorów” zakłada, że w jego realizację należy zaangażować wolontariuszy, w tym również ze środowisk młodzieżowych, którzy będą wspierać seniorów poprzez wspólne spędzanie z nimi czasu- w szczególności z osobami samotnie zamieszkującymi (np. spacery, rozmowy, wspólne przygotowywanie posiłków, zakupy, pomoc seniorom przebywającym na kwarantannie, monitorowanie stanu zdrowia, itp.) W wyniku działań realizowanych poprzez Program „Korpus Wsparcia Seniora” na rok 2022r.w Gminie Miasto Łowicz ze wsparcia skorzystało łącznie 112 osób w wieku senioralnym. W tym w ramach Modułu I-ułatwienia dostępności do podstawowej i specjalistycznej opieki zdrowotnej, wsparcie w czynnościach dnia codziennego, wsparcie społeczne- 49 seniorów a w ramach Modułu II- „opieka na odległość” czyli tzw. „opaski bezpieczeństwa”- 63 osoby starsze. Program był finansowany ze środków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, przekazanych przez Wojewodę Łódzkiego na podstawie wniosków złożonych przez Gminę Miasto Łowicz. Wysokość dotacji- 340 000,00 zł.

W 2022r. MOPS kontynuował udział w **programie „Opieka 75+”**. Jego celem jest rozwój i poprawa dostępności usług opiekuńczych , w tym specjalistycznych, dla osób starszych samotnych , jak i pozostających w rodzinie. Programem objętych zostało 40 osób. Zrealizowano 7903 godziny usług.

W związku z inwazją Rosji na Ukrainę w dn. 24 lutego 2022 roku, Gmina Miasto Łowicz aktywnie włączyła się w **pomoc ukraińskim uchodźcom** przybywającym do naszego miasta. Podjęto działania mające wspierać uchodźców z Ukrainy i ich rodziny.

Obywatelom Ukrainy objętym Ustawą(Ustawa z 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terenie tego państwa) prawo do świadczeń z pomocy społecznej przysługuje na takich samych zasadach jak obywatelom RP. Wśród proponowanych uchodźcom form wsparcia znajdują się

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2022 rok
oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją zadań

zarówno zasiłki rodzinne, opiekuńcze, zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka, świadczenie 500+, jak i dofinansowanie żłobkowe. Ponadto każdy obywatel Ukrainy, który zgodnie z Ustawą o pomocy obywatelom Ukrainy nabył nr PESEL UKR jest uprawniony do otrzymania **jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości 300 zł**. Świadczenie to jest wsparciem w początkowym okresie pobytu obywateli Ukrainy w Polsce. W Łowiczu obsługę tego świadczenia realizuje MOPS. Wniosek składa osoba uprawniona, jej przedstawiciel ustawowy, opiekun tymczasowy lub osoba sprawująca faktyczną pieczę nad dzieckiem. W 2022r. do MOPS wpłynęły 783 wnioski o wypłatę świadczenia. Wypłacono świadczenia dla 1164 osób uprawnionych na łączną kwotę 49 200,00 zł.

W ramach pracy socjalnej świadczonej przez pracowników MOPS rodziny ukraińskie mogły także skorzystać z poradnictwa, wsparcia i pomocy w:

- znalezieniu pracy i kursów zawodowych
- znalezieniu i wyposażeniu mieszkania do wynajęcia
- prowadzeniu gospodarstwa domowego- zakupy, wyżywienie
- realizacji spraw urzędowych
- uzyskaniu dostępu do wsparcia specjalistycznego(psycholog, psychiatra, terapeuta).

II. SZCZEGÓŁOWE OMÓWIENIE REALIZACJI „GMINNEGO PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2022-2024” W 2022 ROKU

Zadania gminy w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej ukierunkowane są na wspieranie rodzin biologicznych dzieci, które zostały już umieszczone w pieczy zastępczej, względnie rodzin, w których, uwagi na sposób realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczych, występuje zagrożenie, że będą musiały być podjęte działania zmierzające do objęcia dzieci tą pieczą. Mając na uwadze realizację tego zadania, gminy przyjmują 3-letni program wspierania rodziny, który jest elementem składowym strategii rozwiązywania problemów społecznych.

W oparciu o założenia ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej opracowano kolejny 3-letni „Gminny Program Wspierania Rodziny dla Miasta Łowicza na lata 2022-2024”, który przyjęto Uchwałą Nr LIV/401/2022 Rady Miejskiej w Łowiczu z dnia 28 kwietnia 2022 r. Jednostką odpowiedzialną za wdrażanie oraz monitorowanie Programu jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łowiczu. Nadzór nad jego realizacją powierzono Radzie Miejskiej w Łowiczu.

Adresatami „Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2022-2024” są rodziny z terenu miasta Łowicza, znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, zagrożone różnymi zjawiskami dysfunkcyjności i wykluczeniem społecznym, przeżywające trudności w sferze opiekuńczo – wychowawczej względem dzieci, w szczególności rodziny, w których istnieje zagrożenie umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej lub rodziny, z których dzieci już przebywają w pieczy zastępczej.

Program uwzględnia uwarunkowania lokalne i nakreśla kierunki działań w perspektywie trzyletniej.

Jego głównym celem jest: **Profesjonalne wsparcie rodzin z dziećmi z terenu miasta Łowicza, przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, poprzez podejmowanie zintegrowanych i spójnych działań w zakresie wzmacniania potencjału i kompetencji rodziny.**

Działania w ramach Programu koncentrują się nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie, również w sytuacjach, gdy dziecko zostało umieszczone poza rodziną biologiczną. Dotyczą one następujących obszarów problemowych:

- Wsparcie rodzin z dziećmi w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej;
- Podejmowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych na rzecz rodziny;
- Koordynacja działań różnych instytucji działających ze środowiskami dysfunkcyjnymi;
- Zmniejszanie skali zjawisk zaburzających prawidłowe funkcjonowanie rodziny: ubóstwo, bezrobocie, nieumiejętność prowadzenia gospodarstwa domowego, uzależnienia, przemoc domowa, brak kompetencji rodzicielskich.

Realizatorem zadań przewidzianych w „Gminnym Programie Wspierania Rodziny na lata 2022-2024” jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łowiczu, współpracujący z instytucjami i podmiotami wspierającymi dziecko i rodzinę, działającymi na terenie miasta Łowicza.

Cel główny „Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2022-2024” w 2022 roku realizowany był poprzez następujące cele szczegółowe i zadania:

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2022 rok
oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją zadań

Zadanie do realizacji	Działania podejmowane w 2022 roku w ramach realizacji zadania	Wskaźniki ewaluacji	Realizatorzy/ Partnerzy
Cel szczegółowy 1 Stabilizacja sytuacji rodziny w sferze socjalno - bytowej			
1.1. Wzmocnienie bezpieczeństwa socjalnego i bytowego rodzin zagrożonych ubóstwem i/ lub wykluczeniem społecznym	1.1.1. Diagnoza środowiska rodzinnego przez pracownika socjalnego	<p><u>Diagnoza składa się z kolejno następujących po sobie kroków:</u></p> <p>1. Rozpoznanie trudności osoby/rodziny i związanych z nimi niezaspokojonych potrzeb i oczekiwań – pracownik socjalny na tym etapie określa podstawowe trudności osoby/rodziny, które spowodowały zgłoszenie do systemu pomocy społecznej oraz związane z nimi potrzeby i oczekiwania, których zaspokojenie może przyczynić się do poprawy jej sytuacji.</p> <p>2. Rozpoznanie i wzmocnianie poziomu motywacji osoby/rodziny do współpracy z pracownikiem socjalnym, tj. chęci, gotowości, możliwości współpracy, jej doświadczeń w samodzielnym przezwyciężaniu trudnej sytuacji oraz opinii na temat skuteczności pomocy społecznej – pracownik socjalny poprzez pytania otwarte ma możliwość poznać opinie osoby wspomaganej na temat jej starań i prób samodzielnego wyjścia z trudnej sytuacji oraz opinii na temat użytecznych działań przedstawicieli służb społecznych. Pracownik socjalny poznaje i wzmocnia wartości, aspiracje, nadzieje, wizje przyszłości preferowane przez wspieraną osobę, by zmotywować ją do aktywnego udziału w procesie pomocowym oraz w dalszym działaniu połączyć cele osoby/członków rodziny z celami instytucji.</p> <p>3. Ocena sytuacji i funkcjonowania osoby lub rodziny, polega na zestawieniu wszystkich rodzajów jej potrzeb, oszacowaniu ich ważności, wstępnym określeniu możliwości ich zaspokojenia w oparciu o jej zasoby własne, najbliższego środowiska i/lub innych instytucji oraz wskazaniu barier utrudniających dotarcie do nich. Pozwoli to pracownikowi socjalnemu na podjęcie decyzji o dalszych działaniach, których celem jest wzmocnienie osoby/rodziny i zmiana statusu jej dotychczasowej sytuacji poprzez zaspokajanie konkretnych potrzeb.</p> <p>Ocena sytuacji osoby/rodziny opiera się na opisie dokonanym przez osobę, jej najbliższych krewnych i znajomych, współpracujących z nią do</p>	MOPS w Łowiczu

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2022 rok
oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją zadań

Zadanie do realizacji	Działania podejmowane w 2022 roku w ramach realizacji zadania	Wskaźniki ewaluacji	Realizatorzy/ Partnerzy
		<p>tej pory specjalistów, danych zawartych w dokumentach i bierze pod uwagę sytuację społeczną, w jakiej znajduje się osoba lub rodzina. Skupia się nie tylko na potrzebach i problemach, które należy rozwiązać, ale podkreśla zasoby osoby i jej najbliższego otoczenia.</p> <p>Poza standardowym działaniem pracownika socjalnego, podczas diagnozy sytuacji rodziny z dziećmi określa się również specyficzne jej obszary. Dotyczą one: komunikacji podstawowej w rodzinie, codziennego życia rodziny, etapów rozwoju dzieci, „zasobów” psychospołecznych rodziców oraz sytuacji społecznej członków rodziny.</p> <p>Diagnoza - ocena nie jest czymś ostatecznym, w miarę budowania prawidłowych relacji między pracownikiem socjalnym i rodziną, opis sytuacji rodziny będzie coraz pełniejszy i w związku z tym zmianie ulegać będzie również diagnoza - ocena. Zdarza się również, że w życiu rodziny występuje takie wydarzenie, które powoduje całkowitą zmianę diagnozy - oceny (np. rozwód, narodziny nowego członka rodziny, choroba, podjęcie pracy przez dotychczas bezrobotnego rodzica).</p> <p>Narzędziem wykorzystywanym przez pracowników socjalnych do oceny sytuacji osoby lub rodziny jest wywiad środowiskowy, poszerzony o analizę SWOT.</p> <p>Ilość przeprowadzonych wywiadów środowiskowych – 2558 oraz 312 z obywatelami Ukrainy</p> <p>Liczba przeprowadzonych wywiadów alimentacyjnych- 51</p> <p>Liczba przeprowadzonych postępowań i wywiadów na potrzeby Działu Świadczeń tut. OPS i innych (dot. specjalnego zasiłku opiekuńczego, świadczenia wychowawczego,500+,świadczenia pielęgnacyjnego)- 41</p> <p>Opiniowanie na potrzeby instytucji zewnętrznych realizujących zadania z pomocy społecznej(wywiady, analizy i opinie)- 116</p>	

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2022 rok
oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją zadań

Zadanie do realizacji	Działania podejmowane w 2022 roku w ramach realizacji zadania	Wskaźniki ewaluacji	Realizatorzy/ Partnerzy
		<p>Wystąpienia do sądu z wnioskiem o wgląd w sytuację rodziny z dziećmi- 14 wniosków</p> <p>Diagnoza środowiska rodzinnego stanowi bardzo złożony proces. Wymaga dużego zaangażowania ze strony pracowników socjalnych oraz stałej współpracy z przedstawicielami innych instytucji i organizacji działających na rzecz rodziny.</p>	
	1.1.2. Udzielenie świadczeń z pomocy społecznej rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej/ materialnej	<p>Liczba rodzin objętych pomocą w formie świadczeń przyznanych w ramach zadań zleconych i własnych – 1100</p> <p>Liczba osób w rodzinach objętych pomocą w formie świadczeń przyznanych w ramach zadań zleconych i własnych - 1978</p>	MOPS w Łowiczu
	1.1.3. Objęcie dożywianiem dzieci na terenie placówek oświatowych w ramach realizacji programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu”	<p>MOPS w Łowiczu, jako gminna jednostka organizacyjna pomocy społecznej, stanowiąca instytucję lokalnej polityki społecznej, w ramach podejmowanych w 2022 r. działań zapewniał podopiecznym również pomoc w formie dożywiania – zwłaszcza dzieci i młodzieży z rodzin ubogich.</p> <p>Liczba dzieci objętych dożywianiem –148 (w przedszkolach – 56 w szkołach – 92)</p>	MOPS w Łowiczu
	1.1.4. Ograniczanie ubóstwa poprzez zwiększenie bezpieczeństwa żywnościowego osób/ rodzin najbardziej potrzebujących w ramach realizacji Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD)	<p>Liczba wydanych skierowań do otrzymywania pomocy w ramach realizacji Programu -293</p> <p>Liczba osób objętych wsparciem w ramach realizacji Programu - 553</p> <p>W 2022 r. realizowano <u>Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020 współfinansowany z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD)</u>. MOPS w tym zakresie współpracował z łowickim Stowarzyszeniem „Dać Szansę”.</p>	Łowickie Stowarzyszenie „Dać Szansę” w Łowiczu MOPS w Łowiczu
	1.1.5. Zapewnienie potrzeb bytowych dzieci z rodzin dotkniętych ubóstwem	Liczba uczniów, którym przyznano i wypłacono świadczenia pomocy materialnej o charakterze socjalnym w formie stypendium szkolnego/	MOPS w Łowiczu

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2022 rok
oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją zadań

Zadanie do realizacji	Działania podejmowane w 2022 roku w ramach realizacji zadania	Wskaźniki ewaluacji	Realizatorzy/ Partnerzy
	w formie stypendiów i zasiłków szkolnych	<p>zasiłku szkolnego -143 stypendia oraz 3 zasiłki szkolne</p> <p>Stypendium przysługuje do 24 roku życia i może je otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskiego dochodu w rodzinie, w szczególności, gdy w rodzinie tej występuje bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełnienia funkcji opiekuńczo-wychowawczych.</p> <p>Stypendium szkolne może być udzielane uczniom w następujących formach:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów udziału w zajęciach edukacyjnych, w tym wyrównawczych, wykraczających poza zajęcia realizowane w szkole w ramach planu nauczania, a także udziału w zajęciach edukacyjnych realizowanych poza szkołą, np. kursach językowych, zajęciach rewalidacyjnych i logopedycznych. Realizowane jest ono przelewem na rachunek bankowy instytucji prowadzącej zajęcia edukacyjne lub poprzez zwrot poniesionych kosztów. 2. Pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym, w tym na zakup podręczników, pomocy dydaktycznych, pomocy szkolnych, stroju sportowego i przyborów szkolnych. Realizowane jest ono poprzez przekazanie środków finansowych bezpośrednio przelewem na rachunek bankowy podmiotu realizującego świadczenie rzeczowe lub poprzez zwrot poniesionych kosztów, na podstawie faktur i imiennych rachunków wystawionych na wnioskodawcę. 3. Całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów związanych z pobieraniem nauki poza miejscem zamieszkania - dotyczy uczniów szkół ponadgimnazjalnych oraz słuchaczy kolegiów. Realizowane jest ono poprzez zwrot poniesionych wydatków. 	
	1.1.6. Wsparcie rodzin w utrzymaniu mieszkań komunalnych/ lokali socjalnych	<p>Ogólna liczba lokali mieszkalnych, najmu socjalnego, zamiennych i pomieszczeń tymczasowych – 975 w tym: Lokale zasiedlone- 922</p> <p>Lokale wolne- 8</p>	Urząd Miejski w Łowiczu ZGM w Łowiczu MOPS w Łowiczu

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2022 rok
oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją zadań

Zadanie do realizacji	Działania podejmowane w 2022 roku w ramach realizacji zadania	Wskaźniki ewaluacji	Realizatorzy/ Partnerzy
		<p>Lokale wyłączone z eksploatacji- 53</p> <p>Lokale najmu socjalnego(lokale w których najemca posiada obowiązującą umowę najmu) - 82</p> <p>Liczba wniosków złożonych na mieszkanie z zasobów gminy -56,</p> <p>Liczba osób oczekujących na lokale z zasobów gminy -69</p> <p>Liczba rodzin ogółem zamieszkujących w komunalnych zasobach mieszkaniowych - 922</p> <p>ZGM, w ramach wsparcia rodzin, realizuje politykę umożliwiającą najemcom mieszkań komunalnych czy lokali socjalnych odpracowanie zadłużenia czynszowego. W 2022 r. podpisano 8 umów na odpracowanie zadłużenia.</p> <p>W 2022r. złożono do Sądu Rejonowego w Łowiczu 5 pozwów o eksmisję, w tym 1 wyrok jest prawomocny oraz 1 wyrok od którego złożono apelację.</p>	
	1.1.7. Opieka nad dzieckiem do lat 3	<p>Liczba żłobków/ klubów dziecięcych, oddziałów żłobkowych w przedszkolach – 3 (Żłobek Miejski, Niepubliczny Żłobek AKUKU, Żłobek Niepubliczny Koliberek)</p> <p>Liczba miejsc w żłobkach – 81 (Żłobek Miejski - 25, niepubliczne - 56)</p> <p>Liczba dzieci uczęszczających w ciągu danego roku do żłobków – 119, (Żłobek Miejski - 42 Niepubliczne- 77)</p> <p>Liczba dzieci, które nie zostały przyjęte do żłobków z powodu braku miejsc – 28 (wg danych z UM w Łowiczu)</p> <p>Rada Miejska w Łowiczu dnia 28.11.2019 r., uchwałą nr XVIII/152/2019, wprowadziła świadczenie pieniężne „łowicki bon żłobkowy”, którego adresatami są rodziny zamieszkujące na terenie Gminy Miasto Łowicz, korzystające z niepublicznych form opieki nad dziećmi do lat 3 na terenie Łowicza. Bon ma na celu częściowe pokrycie opłaty za pobyt dziecka</p>	Urząd Miejski w Łowiczu osoby fizyczne i organizacje pozarządowe prowadzące działalność w tym zakresie

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2022 rok
oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją zadań

Zadanie do realizacji	Działania podejmowane w 2022 roku w ramach realizacji zadania	Wskaźniki ewaluacji	Realizatorzy/ Partnerzy
		<p>w żłobku. Bon przysługuje pod pewnymi warunkami, które określono w załączniku do ww. uchwały.</p> <p>Liczba rodzin, którym udzielono wsparcia w formie bonu żłobkowego -60 na 61 dzieci co stanowi kwotę 107 542,90 zł.</p>	
1.2. Wsparcie rodzin w formie pracy socjalnej	1.2.1. Praca socjalna z rodziną prowadzona przez pracowników socjalnych	<p>Liczba rodzin objętych wsparciem w formie pracy socjalnej -1100 (w tym 430 rodzin objęto wyłącznie pracą socjalną).</p> <p>Liczba osób objętych wsparciem w formie pracy socjalnej -1978</p> <p>Metody zastosowane przez pracowników socjalnych MOPS w Łowiczu w pracy z rodzinami były adekwatne do zdiagnozowanych sytuacji rodzin. Najczęściej stosowaną formą pracy socjalnej z klientem, podobnie jak w latach ubiegłych, była praca z indywidualnym przypadkiem. Ważnym działaniem , w przypadku pracy socjalnej z wieloprogowymi rodzinami z dziećmi, jest także zawieranie kontraktu socjalnego. Jest to pisemna umowa zawarta z osobą ubiegającą się o pomoc, określająca uprawnienia i zobowiązania stron umowy w ramach wspólnie podejmowanych działań zmierzających do przezwyciężenia trudnej sytuacji rodziny. Ta forma współpracy dokładnie określa, jakie działania i czynności rodzic i pracownik socjalny wykonują, aby osiągnąć wyznaczony wspólnie cel, tj. poprawę funkcjonowania rodziny i w konsekwencji poprawę sytuacji dzieci przez zlikwidowanie zaniedbań uniemożliwiających ich prawidłowy rozwój w rodzinie. Wywiązywanie się rodziców z działań zawartych w kontrakcie a monitorowanych przez pracownika socjalnego oraz inne osoby zaangażowane w pomoc rodzinie, pozwala na dalszy, niezagrożony pobyt dzieci w domu rodzinnym.</p>	MOPS w Łowiczu
Cel szczegółowy 2 Zapewnienie pomocy rodzinom w prawidłowym wypełnianiu funkcji rodzicielskich oraz w ramach wsparcia kobiet w ciąży i połogu			
2.1. Wsparcie rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych	2.1.1. Zapewnienie rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych wsparcia w formie asystenta rodziny	<p>Zatrudnienie asystentów rodziny:</p> <ul style="list-style-type: none"> – liczba asystentów – 2 – forma zatrudnienia – umowa o pracę <p>wymiar zatrudnienia – 2 osoby w pełnym wymiarze godzin/etatu. Liczba rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo –</p>	MOPS w Łowiczu

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2022 rok
oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją zadań

Zadanie do realizacji	Działania podejmowane w 2022 roku w ramach realizacji zadania	Wskaźniki ewaluacji	Realizatorzy/ Partnerzy
		<p>wychowawczych, objętych wsparciem w formie asystenta rodziny - 26</p> <p>Liczba dzieci w tych rodzinach – 69</p> <p>Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych możliwe jest wyłącznie za jej zgodą oraz przy jej aktywnym współuczestnictwie w podejmowanych działaniach, uwzględniających zasoby własne rodziny oraz źródła wsparcia zewnętrznego.</p> <p>Zgodnie z założeniami ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, wsparcie rodziny przeżywającej trudności opiekuńczo – wychowawcze prowadzone jest w dwóch formach: pracy z rodziną oraz pomocy w opiece i wychowaniu dziecka. W MOPS w Łowiczu pracę z rodzinami w 2022 r., w ramach swoich obowiązków zawodowych, realizowali asystenci rodziny. Przy szerokim spektrum obowiązków i zadań, jeden asystent rodziny, zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy, może w tym samym czasie współpracować nie więcej niż z 15 rodzinami.</p>	
	2.1.2. Prowadzenie przez asystenta rodziny systematycznej współpracy z rodzinami	<p>Liczba rodzin współpracujących z asystentem rodziny – 26</p> <p>Liczba rodzin, z którymi zakończono współpracę w ramach wsparcia w formie asystentury rodzinnej – 16</p> <p>w tym z uwagi na:</p> <ul style="list-style-type: none"> – osiągnięte cele – 8 – zaprzestanie współpracy przez rodzinę –7 – zmianę metody pracy z rodziną – 1 <p>Średni czas pracy asystenta rodziny z 1 rodziną – 23miesiące</p>	MOPS w Łowiczu
	2.1.3. Prowadzenie monitoringu sytuacji rodzin z problemem bezradności opiekuńczo – wychowawczej	<p>Zatrudnienie pracowników socjalnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> – liczba pracowników socjalnych - 15 – forma zatrudnienia – umowa o pracę 	MOPS w Łowiczu

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2022 rok
oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją zadań

Zadanie do realizacji	Działania podejmowane w 2022 roku w ramach realizacji zadania	Wskaźniki ewaluacji	Realizatorzy/ Partnerzy
		<p>– wymiar zatrudnienia – 1/1 etatu; łącznie 15 etatów</p> <p>Liczba rodzin z problemem bezradności opiekuńczo - wychowawczej, objętych pomocą MOPS -115, osób w rodzinach - 386 (w tym: rodzin niepełnych – 47 / 144 osoby w rodzinie, rodzin wielodzietnych – 28 /159 osób w rodzinie)</p>	
	2.1.4. Prowadzenie monitoringu sytuacji dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych	<p>Liczba monitorowanych rodzin w których prowadzono procedurę „Niebieskie Karty”) -39</p> <p>Liczba dzieci w monitorowanych rodzinach -49</p>	MOPS w Łowiczu
	2.1.5. Wsparcie rodzin naturalnych rodzinami wspierającymi	<p>Liczba rodzin wspierających – 0</p> <p>W 2022 r. nie podpisano stosownych umów dla rodzin wspierających ponieważ rodziny, które wspierają prywatnie znajome rodziny wymagające pomocy, nie wyrażają zgody na sformalizowanie ich działań.</p>	MOPS w Łowiczu
2.2. Wspieranie kobiet w ciąży i połogu, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej oraz w sytuacji niepowodzeń położniczych, a także ich rodzin	2.2.1. Koordynacja poradnictwa przez asystenta rodziny w ramach realizacji ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin oraz programu „Za życiem”	<p>Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w ramach koordynacji poradnictwa - 0</p> <p><u>Zadania asystenta rodziny w ramach ustawy „Za Życiem”:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wsparcie i towarzyszenie emocjonalne 2) pomoc w dotarciu do miejsc oraz specjalistów, gdzie rodzina może otrzymać wsparcie 3) opracowanie wspólnie z kobietą w ciąży i/lub rodziną indywidualnego katalogu możliwego wsparcia 4) załatwianie spraw w różnych instytucjach w imieniu rodziny na podstawie upoważnienia 5) pomoc rodzinie: <ul style="list-style-type: none"> - w skutecznym przezwyciężaniu trudności w pielęgnacji i wychowaniu dziecka, - w uzyskaniu wsparcia psychologicznego, - w uzyskaniu pomocy prawnej, w szczególności w zakresie praw rodzicielskich i uprawnień pracowniczych, - w dostępie do rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz świadczeń opieki zdrowotnej. 	MOPS w Łowiczu

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2022 rok
oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją zadań

Zadanie do realizacji	Działania podejmowane w 2022 roku w ramach realizacji zadania	Wskaźniki ewaluacji	Realizatorzy/ Partnerzy
	2.2.2. Wypłacenie jednorazowego świadczenia 4 000 zł	Liczba rodzin korzystających z jednorazowego świadczenia w wysokości 4 000 zł - 4 Jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Wysokość świadczenia wynosi 4 000 zł jednorazowo.	MOPS w Łowiczu
2.3. Wspieranie prawidłowego funkcjonowania rodziny	2.3.1. Realizacja programu „Opieka wytchnieniowa” 2.3.2. Realizacja programu „Asystent osoby niepełnosprawnej”	Opieką wytchnieniową w formie pobytu całodobowego objęte zostały 3 osoby. Realizowana ona była przez ZOL Piotrowice. łączny koszt usługi wyniósł 9750 zł. Opieka wytchnieniowa w formie pobytu dziennego w 2022r. , realizowana była łącznie dla 53 osób w tym 12 dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności. Pracownicy Ośrodka zrealizowali łącznie 9289,5 godzin usług opieki wytchnieniowej na łączny koszt 322 107,60 zł. Programem „ Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” w 2022r. objętych zostało 38.osób (5 dzieci do 16 r.ż., 27osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, 6 osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności). łącznie na rzecz tych osób zrealizowanych zostało 13399 godzin asystencji osobistej na łączną kwotę 476 703,30 zł.	Miasto Łowicz MOPS w Łowiczu
2.4. Wsparcie interdyscyplinarne rodzin z dziećmi	2.4.1. Prace Zespołu ds. Asysty Rodzinnej	Stopień realizacji zadań własnych Zespołu- wysoki. Ilość spotkań Zespołu- 24 Istotnym wyznacznikiem powodzenia w pracy na rzecz rodziny z trudnościami w opiece i wychowaniu dziecka jest harmonijna współpraca asystenta rodziny z pracownikiem socjalnym, jak również z przedstawicielami innych instytucji służących dziecku i rodzinie.	MOPS w Łowiczu inne instytucje i podmioty świadczące usługi na rzecz dobra rodziny i dziecka

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2022 rok
oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją zadań

Zadanie do realizacji	Działania podejmowane w 2022 roku w ramach realizacji zadania	Wskaźniki ewaluacji	Realizatorzy/ Partnerzy
		<p>W 2022r., w ramach Zespół ds. Asysty Rodzinnej, współpracowali ze sobą: koordynator Zespołu, 2 asystenci rodziny, psycholog, pracownicy socjalni, w których rejonie zamieszkiwały rodziny objęte asystą rodzinną, kierownik Sekcji Pomocy Środowiskowej i dyrektor MOPS. Zespół, również poprzez pracę swoich członków, realizował zadania z zakresu:</p> <ul style="list-style-type: none"> – diagnozowania i analizowania sytuacji rodzinnej środowisk pod kątem zaistniałych problemów i deficytów; – wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych w celu przywrócenia zdolności do wypełniania tych funkcji; – prowadzenia działań wspierających na rzecz rodzin biologicznych, których dzieci znajdują się poza rodziną; – prowadzenia działań profilaktycznych i edukacyjnych na rzecz rodzin w celu rozwijania ich umiejętności opiekuńczo – wychowawczych; – wnioskowania, w uzasadnionych przypadkach, o przyznanie usług opiekuńczych dla rodzin z dziećmi, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych; – organizowania dla rodzin grup wsparcia/ grup samopomocowych, mających na celu wymianę ich doświadczeń oraz zapobieganie ich izolacji; – podejmowania działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin; – organizowania dla rodzin potrzebujących opieki psychologicznej, konsultacji indywidualnych, porad psychologicznych i prawnych; – współpracy z instytucjami i placówkami działającymi na rzecz dziecka i rodziny; – współpracy ze szkołami w zakresie rozwiązywania problemów wychowawczych. <p>W ramach działania Zespołu, asystenci rodziny przedstawiali przygotowane przez nich, oceny okresowe dotyczące współpracy rodzin z asystentami oraz oceny aktualnej sytuacji życiowej tych rodzin. Podejmowano dyskusje w zakresie ewentualnej weryfikacji planów pracy z rodzinami, aby skuteczniej podnosić kompetencje opiekuńczo –</p>	

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2022 rok
oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją zadań

Zadanie do realizacji	Działania podejmowane w 2022 roku w ramach realizacji zadania	Wskaźniki ewaluacji	Realizatorzy/ Partnerzy
		wychowawcze rodziców.	
	2.4.2. Działania zaradcze oraz interwencyjne podejmowane przez Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie dla Miasta Łowicza oraz grupy robocze	<p>Ilość spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie dla Miasta Łowicza w roku 2022- 4</p> <p>Ilość grup roboczych Zespołu- 39</p> <p>Ilość posiedzeń grup roboczych - 112</p> <p>Liczba rodzin objętych działaniami Zespołu – 58</p> <p>Ilość prowadzonych „ Niebieskich Kart”- 75</p> <p>W ramach pracy grup roboczych, pracownicy socjalni, wystosowali wnioski o wgląd w sytuację dzieci:</p> <p>-do Sądu Rejonowego w Łowiczu 6 wniosków</p> <p>-do MKRPA 4 wnioski</p> <p>-do Prokuratury Rejonowej 1 wniosek.</p> <p>Działania zaradcze oraz interwencyjne w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa rodziny, w szczególności dzieci, podejmowane przez Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie dla Miasta Łowicza zostaną szeroko zaprezentowane w Sprawozdaniu z realizacji „Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Miasta Łowicz na lata 2021-2025”</p>	Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie dla Miasta Łowicza
	2.4.3. Monitorowanie środowisk rodzinnych z dziećmi zagrożonych uzależnieniami	<p>Liczba wniosków o zobowiązanie do leczenia odwykowego skierowanych do Miejskiej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – 45 rozpatrywanych spraw , w tym: 23 nowe sprawy, które wpłynęły w 2022 r. oraz 22 wnioski z lat poprzednich.</p> <p>Do MKRPA w Łowiczu w 2022 r. wpłynęły 23 nowe wnioski z tego z : Prokuratury Rejonowej w Łowiczu - 1, Komendy Powiatowej Policji w Łowiczu – 7, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łowiczu – 4,</p>	MOPS w Łowiczu MKRPA w Łowiczu KPP w Łowiczu kuratorzy SR w Łowiczu PCPR w Łowiczu PR w Łowiczu członkowie rodzin

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2022 rok
oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją zadań

Zadanie do realizacji	Działania podejmowane w 2022 roku w ramach realizacji zadania	Wskaźniki ewaluacji	Realizatorzy/ Partnerzy
		<p>oraz od członków rodzin – 10, inne- GKRPA- 1.</p> <p>W 2022 r. z Komisją podjęto współpracę 18 rodzin.</p> <p>Komisja umorzyła 19 spraw, a 16 skierowano do Sądu Rejonowego w Łowiczu w celu kontynuowania sądowej procedury zobowiązania do leczenia odwykowego.</p>	
	<p>2.4.4. Zapewnienie dostępności w zakresie pomocy specjalistycznej: konsultacji i poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, rodzinnego i prawnego oraz uzależnień, a także mediacji</p>	<p><u>Porady psychologa zatrudnionego przez MOPS w Łowiczu</u> prowadzone były w formie indywidualnych spotkań (rozmowa kierowana, pogadanka, dostarczanie dodatkowych informacji, wyjaśnianie, elementy coachingu, interwencja kryzysowa). Ich celem było:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nazwanie i klaryfikacja problemu klienta w jego aktualnej sytuacji życiowej (z uwzględnieniem jego relacji interpersonalnych, pełnionych ról życiowych - rodzic, małżonek, dziecko, opiekun, pracownik, pacjent, itp.) - pokazywanie akceptowanych społecznie wzorców zachowań i sposobów realizowania własnych potrzeb – np. pedagogizacja dotycząca prawidłowego wychowania i opieki nad dziećmi, przedstawianie właściwych postaw rodzicielskich, działania w celu odbudowania więzi między członkami rodziny - restrukturalizacja posiadanych przez klienta schematów poznawczych, opinii i postaw min. poprzez dostarczenie informacji o konsekwencjach prawnych wobec osoby stosującej przemoc - wspólne odnajdywanie optymalnego rozwiązania trudnej sytuacji oraz doskonalenie umiejętności samodzielnego rozwiązywania problemów - dostarczanie wiedzy na temat przeżywanej choroby, wczesnego rozpoznawania objawów jej nasilenia oraz sposobów radzenia sobie z nimi, - budowanie motywacji do nabywania nowych umiejętności w celu zmiany swojej sytuacji życiowej- np. zachęcanie do rozwijania 	<p>MOPS w Łowiczu PCPR w Łowiczu Poradnia Psychologiczna – Pedagogiczna w Łowiczu SR w Łowiczu PLU w Łowiczu stowarzyszenia i organizacje pozarządowe</p>

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2022 rok
oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją zadań

Zadanie do realizacji	Działania podejmowane w 2022 roku w ramach realizacji zadania	Wskaźniki ewaluacji	Realizatorzy/ Partnerzy
		<p>zainteresowań, uzupełniania wykształcenia , poznawania swoich kompetencji w nowych sytuacjach, motywowanie do podjęcia pracy.</p> <p>Dużą część indywidualnych spotkań z psychologiem poświęcono na odreagowywanie negatywnych emocji, pozwolenie na wyrażenie przeżywanego stanu emocjonalnego, wyciszenie, wsparcie emocjonalne, niwelowanie skutków „wypalenia“ oraz redukcję stresu związanego z przeżywaną aktualnie pandemią.</p> <p>Ilość porad/konsultacji – 483 Średni czas trwania porady/konsultacji - 1-1,5h Ilość przyjętych osób – 103 (w tym 8 dzieci) Problematyka indywidualnych porad: ilość spotkań/ilość osób: P-przemoc w rodzinie.....144/32 K-sytuacje konfliktowe, trudne życiowo.....38/9 W-problemy wychowawcze..... 100/27 C-choroba psychiczna /fizyczna..... 166/29 U-uzależnienia..... 35/6</p> <p>Ilość osób doświadczających przemocy oraz znajdujących się w konfliktowych, trudnych życiowo i psychologicznie sytuacjach, którym udzielono wsparcia: 41 osób (osoby dorosłe). Porad udzielono w trakcie 182 konsultacji indywidualnych.</p> <p>Psycholog prowadził również inne działania m.in.: udział w spotkaniach grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego d/s Przeciwdziałania Przemocy w rodzinie (12 posiedzeń), wizyty psychologa w środowisku razem z pracownikiem socjalnym (16) - wizyty domowe podyktowane były sytuacją zdrowotną klientki (osoba wymagająca wsparcia emocjonalnego i zmotywowania do dalszego leczenia) oraz koniecznością kontroli jej sytuacji rodzinnej i sposobu sprawowania przez nią opieki nad małoletnim dzieckiem.</p> <p>Udział w ocenach okresowych rodzin objętych opieką asystenta rodziny - 24. W czasie spotkań omawiano stopień realizacji indywidualnego planu</p>	

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2022 rok
oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją zadań

Zadanie do realizacji	Działania podejmowane w 2022 roku w ramach realizacji zadania	Wskaźniki ewaluacji	Realizatorzy/ Partnerzy
		<p>pracy z rodziną, napotkane w pracy z rodziną problemy, sposoby ich rozwiązania i określano obszary do dalszej współpracy. Spotkania w Klubie Seniora – 2. Podczas spotkań poruszano problemy relacji interpersonalnych, asertywności, łagodzenia sytuacji konfliktowych. Członkowie Klubu mieli też, możliwość indywidualnej rozmowy i uzyskania pomocy w rozwiązaniu swoich problemów. W sytuacjach konfliktowych i psychologicznie trudnych konieczne było zastosowanie mediacji i interwencji kryzysowej, konsultacji z innymi specjalistami. Spotkania z lokatorami PPM – 2. Celem ich było łagodzenie konfliktów, wysłuchanie, motywowanie do działań w celu zmiany sytuacji życiowej. Konsultacje/współpraca z innymi specjalistami (pedagodzy szkolni, lekarz psychiatra, terapeuci uzależnień, kuratorzy sądowi itp.) – 14.</p> <p><u>PCPR w Łowiczu</u> udzielił 143 porad psychologa, 127 porad terapeuty/pracownika socjalnego w ramach funkcjonowania Punktu Interwencji Kryzysowej (nie są prowadzone odrębne statystyki dla miasta Łowicza).</p> <p>Wsparcia specjalistycznego rodzinom udzielał również ZOZ- <u>Poradnia Leczenia Uzależnień w Łowiczu</u> poprzez: lekarzy, psychologa, terapeutów.</p> <p>W 2022 r. w PLU zarejestrowano 81 osób uzależnionych z terenu Łowicza i 29 osób pozostających w bliskim kontakcie z osobą uzależnioną z terenu miasta w tym 20 osób doświadczających przemocy domowej.</p> <p>W 2022 r. w Poradni Leczenia Uzależnień w Łowiczu udzielono ogółem 2260 porad, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 129 porad lekarskich – 146 porad psychologicznych – 1985 porad terapeutycznych – 8 sesji rodzinnych <p>Poradnia nie prowadzi odrębnych rejestrów w zakresie udzielonych porad zrealizowanych wyłącznie dla mieszkańców Łowicza.</p> <p>W stosunku do lat poprzednich zauważa się dalsze zwiększanie się ilości</p>	

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2022 rok
oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją zadań

Zadanie do realizacji	Działania podejmowane w 2022 roku w ramach realizacji zadania	Wskaźniki ewaluacji	Realizatorzy/ Partnerzy
		<p>zrealizowanych usług.</p> <p>W ramach realizacji <u>Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii</u> w 2022 r. w przekazano szkołom podstawowym i średnim z terenu miasta prenumeratę 12 egzemplarzy czasopisma <i>Remedium</i> (miesięcznik poświęcony profilaktyce uzależnień i promocji zdrowia psychicznego), które stanowią poważne wsparcie pracy pedagogicznej adresowanej do dzieci i młodzieży. Do szkół przekazano ulotki i plakaty z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.</p> <p>Zorganizowano:</p> <ul style="list-style-type: none"> - program profilaktyczny dla dzieci „Przyjaciele Zippiego”- programem objęto 349 uczniów z klas 1-3 w czterech szkołach podstawowych - warsztaty profilaktyczne z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi dla dzieci i rodziców (II LO -150 uczniów i189 rodziców) - kontynuowano <u>dyżury psychologa</u> (ul. Św. Floriana 7) - z poradnictwa psychologicznego skorzystało 18 rodzin z terenu miasta (54 osoby w tych rodzinach). W czasie spotkań najczęściej poruszane problemy to: różne rodzaje przemocy (9 rodzin), problemy emocjonalne u dzieci i dorosłych (25 rodzin), problemy wychowawcze (6 rodzin), inne problemy w rodzinie (19 rodzin), problemy z uzależnieniami (6 rodziny). - w punkcie pomocy organizowane były też spotkania terapeutyczne - kontynuowano <u>dyżury prawnika</u>- skorzystało z nich 28 osób w tym 20 z terenu miasta (porady dotyczyły: spraw karnych, rozwodu lub separacji, alimentów, władzy rodzicielskiej, umieszczenia w DPS/ szpitalu psychiatrycznym bez zgody chorego , podziału majątku, egzekucji) . <p>Członkowie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych brali udział w szkoleniach z zakresu przeciwdziałania przemocy (dwóch członków w szkoleniu dotyczącym najnowszych zmian w tzw. Ustawie antyprzemocowej i pracy grupy roboczej z dziećmi z rodzin zagrożonych przemocą oraz sześciu członków w szkoleniu dotyczącym zmian w funkcjonowaniu GKRPA w 2022r.)</p>	

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2022 rok
oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją zadań

Zadanie do realizacji	Działania podejmowane w 2022 roku w ramach realizacji zadania	Wskaźniki ewaluacji	Realizatorzy/ Partnerzy
		<p><u>Caritas Poradnia Rodzinna:</u></p> <p>Poradnictwo psychologiczne (pedagog, psychoonkolog, psychoterapeuta): konsultacje i poradnictwo rodzinne - 8 mediacje rodzinne pozasądowe- 2 konsultacje psychoonkologiczne (dla osób z chorobami onkologicznymi oraz osób i rodzin po stracie) - 43 pomoc psychoterapeutyczna – 14 łącznie z terenu Łowicza z porad skorzystało 35 osób.</p> <p><u>Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna</u> zatrudnia specjalistów: psychologów, pedagogów, logopedów i doradcę zawodowego oraz w zależności od potrzeb innych np. lekarza, którego udział jest niezbędny w pracach zespołu terapeutyczno-diagnostycznego. Udziela pomocy dzieciom, młodzieży, rodzicom, nauczycielom i wychowawcom wszystkich placówek oświatowych z terenu Miasta Łowicza i Powiatu Łowickiego. Poradnia nie prowadzi odrębnych rejestrów w zakresie udzielonych porad zrealizowanych wyłącznie dla mieszkańców Łowicza. PPP realizuje swoje zadania poprzez diagnozowanie, orzecznictwo, indywidualne i grupowe zajęcia terapeutyczne, terapię rodziny, warsztaty, wykłady i prelekcje, działalność informacyjno- szkoleniową.</p>	
	<p>2.4.5 Doskonalenie form współpracy z instytucjami i organizacjami w zakresie lepszego rozeznania potrzeb oraz organizowania pomocy rodzinie, a także przeciwdziałania degradacji i marginalizacji społecznej rodzin dotkniętych lub zagrożonych kryzysem</p>	<p>Wdrażane są w życie dobre praktyki w zakresie współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz rodzin i dzieci co prowadzi do lepszego rozpoznawanie potrzeb rodzin oraz organizowania dla nich skutecznej, dobrze skoordynowanej pomocy. Działania te pomagają przeciwdziałać degradacji i marginalizacji społecznej rodzin dotkniętych lub zagrożonych kryzysem. Praktyką powszechnie stosowaną stało się realizowanie wspólnych szkoleń , spotkań , współpracy w</p>	<p>MOPS w Łowiczu MKRPA w Łowiczu KPP w Łowiczu SR w Łowiczu PCPR w Łowiczu Poradnia Psychologiczno</p>

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2022 rok
oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją zadań

Zadanie do realizacji	Działania podejmowane w 2022 roku w ramach realizacji zadania	Wskaźniki ewaluacji	Realizatorzy/ Partnerzy
		ramach prac Zespołu Interdyscyplinarnego dla przedstawicieli instytucji, organizacji, stowarzyszeń działających na rzecz rodzin i dzieci z terenu Miasta. Daje to szansę na całościowe poznanie problemów rodziny i umożliwia udzielanie rodzinom skutecznej pomocy.	– Pedagogiczna w Łowiczu PLU w Łowiczu Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie dla Miasta Łowicza Urząd Miejski w Łowiczu placówki oświatowe stowarzyszenia i organizacje pozarządowe kościół i organizacje kościelne
Cel szczegółowy 3 Promowanie wartości rodzinnych			
3.1. Podejmowanie inicjatyw, mających na celu promowanie wartości rodziny	3.1.1. Kształtowanie w środowisku lokalnym pozytywnego wizerunku rodziny oraz wzmocnienie więzi rodzinnych poprzez organizowanie festynów, pikników rodzinnych, imprez integracyjnych dla rodzin	Stan epidemii COVID-19 w minionych latach negatywnie wpłynął na całokształt podejmowanych inicjatyw min. promujących wartości rodzinne. W roku 2022 udało się powrócić do niektórych cyklicznych wydarzeń społeczno- kulturalnych , które adresowane były do całych rodzin i były okazją do ich integracji oraz do promowania pozytywnego wizerunku rodziny w środowisku. Były to min.: -Marsz dla Życia i Rodziny i piknik rodzinny Dzień Dziecka - Ferie artystyczne –opowieści o zabytkach i zajęcia w plenerze z fotografowania - zajęcia w Bibliotece Publicznej „ Żywa biblioteka- spotkania z przedstawicielami różnych zawodów”, spacer „Szlakiem M. Konopnickiej”	Urząd Miejski w Łowiczu placówki oświatowe stowarzyszenia i organizacje pozarządowe kościół i organizacje kościelne

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2022 rok
oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją zadań

Zadanie do realizacji	Działania podejmowane w 2022 roku w ramach realizacji zadania	Wskaźniki ewaluacji	Realizatorzy/ Partnerzy
		<ul style="list-style-type: none"> - OH! Film Festiwal i Mały OH! Film Festiwal- festiwale filmowe dla dzieci , młodzieży i dorosłych - majowa grillówka łowicka- impreza rodzinna -Turbowakacje- letnie zajęcia kulturalno- rekreacyjne dla dzieci i młodzieży -Koncerty letnie przy baszcie gen. Klickiego - Międzynarodowy Festiwal Organowy „J.S.Bach” -Dzień Dziecka (ŁOK, Muzeum, PTTK, Biblioteka Publiczna) - Festiwal Dobrej Żywności- Księżackie Jadło - choinka miejska - parafialne pikniki rodzinne(kiermasze, parafiady, grlie) - cykliczne zajęcia artystyczno- wychowawcze realizowane przez członków Stowarzyszenia Uniwersytetu Trzeciego Wieku - wydarzenia sportowe realizowane przez OSiR Łowicz 	
Cel szczegółowy 4 Przeciwdziałanie demoralizacji i wykluczeniu społecznemu dzieci i młodzieży			
4.1. Profilaktyka i edukacja dzieci i młodzieży w zakresie przeciwdziałania przemocy, uzależnień i innych zachowań ryzykownych	4.1.1. Realizacja programów profilaktyczno – edukacyjnych, organizowanie konkursów z zakresu przeciwdziałania przemocy, uzależnieniom oraz innym zachowaniom ryzykownym	W szkołach w ramach godzin wychowawczych realizowane były tematy dotyczące m.in. praw dziecka, przemocy rówieśniczej, przemocy w rodzinie, cyberprzemocy, zasad bezpiecznego zachowania w szkole i poza nią, roli i wartości rodziny w życiu człowieka. Tematyka ta poruszana była również na spotkaniach z rodzicami. Zarówno dzieci jak i nauczyciele uczestniczyli w licznych szkoleniach dotyczących szeroko rozumianego zdrowia psychicznego (depresja i zaburzenia lękowe u dzieci i młodzieży, uzależnienia, autoagresja) . Całe	MOPS w Łowiczu placówki oświatowe Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie dla Miasta Łowicza

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2022 rok
oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją zadań

Zadanie do realizacji	Działania podejmowane w 2022 roku w ramach realizacji zadania	Wskaźniki ewaluacji	Realizatorzy/ Partnerzy
		<p>klasy lub grupy dzieci wśród których wychowawcy sygnalizowali problemy wychowawcze często obejmowali byli szczególną opieką pedagogów i psychologów, dokonywano pogłębionej analizy problemów poprzez badania ankietowe i testy socjometryczne.</p> <p>Działania podejmowane w szkołach miały na celu zapobieganie zachowaniom agresywnym dzieci i młodzieży, ograniczanie problemów natury emocjonalnej wśród nich oraz kształtowanie u nich właściwych sposobów radzenia sobie z sytuacjami trudnymi. Dostarczały one też im informacji jak pomagać i gdzie szukać pomocy. W czasie zajęć z młodzieżą promowano też zdrowy styl życia, uczono zachowań empatycznych i tolerancji.</p> <p>Realizując te działania szkoły organizowały szereg spotkań z psychologami, pedagogami, funkcjonariuszami Komendy Powiatowej Policji, pracownikami Służby Więziennej, kuratorami z III Wydziału Rodzinnego i Nieletnich z Sądu Rejonowego w Łowiczu, przedstawicielami świata kultury. Nauczyciele, wychowawcy i rodzice brali udział w licznych szkoleniach, pogadankach dotyczących przeciwdziałania przemocy i agresji, obejmujących działania profilaktyczne i edukacyjne oraz poradnictwo psychologiczne. Organizowane były konkursy związane z omawianą tematyką, przygotowywane gazetki tematyczne (plakat „Szczęśliwe dzieciństwo”, konkurs plastyczny „Stop Przemocy”).</p> <p>Przykładowe tematy spotkań/ warsztatów zrealizowane w szkołach i przedszkolach w Łowiczu w roku 2022:</p> <p>„Przemoc i agresja wśród uczniów”, „Włącz emocje”, Integracja, tolerancja, emocje”, „Ból, który przynosi ulgę. Samookaleczenia wśród dzieci i młodzieży”, „Znamy swoje prawa, szanujemy prawa innych”, „Czarno-biały świat- depresja dzieci i młodzieży”, „Jak radzić sobie z agresją”, „Bezpieczny internet”, „Przemoc- skutki prawne i ich konsekwencje”, „Stop przemocy”, „Procedura Niebieskie Karty”, „Procedura interwencji w sytuacji krzywdzenia dzieci”, „Trzymaj formę – promowanie zdrowego stylu życia”, „Kolorowe emocje”, „Nie ufaj nieznanemu”, „Planeta Dzieci”, „Ludzie różnią się między sobą”, „Moje miejsce w rodzinie”, „Konflikty między rodzicami a dziećmi”, „Komunikacja- kluczem dobrych relacji”, „Trudna sztuka życzliwości”.</p>	<p>MKRPA w Łowiczu KPP w Łowiczu stowarzyszenia i organizacje pozarządowe kościół i organizacje kościelne</p>

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2022 rok
oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją zadań

Zadanie do realizacji	Działania podejmowane w 2022 roku w ramach realizacji zadania	Wskaźniki ewaluacji	Realizatorzy/ Partnerzy
		<p>Po czasie panującej pandemii i nauki zdalnej mocno zauważalne są symptomy nadużywania mediów cyfrowych przez uczniów, obniżone jest ich poczucie bezpieczeństwa, zaniżona samoocena, osłabiona odporność psychiczna i fizyczna.</p> <p>Ważne jest aby uczniowie w placówkach otrzymywali odpowiednie wsparcie ze strony wychowawców, nauczycieli, pielęgniarek i pedagogów szkolnych oraz aby zwiększana była świadomość wychowawcza rodziców.</p>	
<p>4.2. Stworzenie dzieciom i młodzieży możliwości uczestnictwa w zorganizowanych formach spędzania czasu wolnego i rozwijania zainteresowań</p>	<p>4.2.1. Opracowanie dla dzieci i młodzieży oferty zajęć pozaszkolnych oraz zachęcanie do aktywnego udziału w wydarzeniach organizowanych dla nich na terenie Łowicza</p>	<p>Dzieci i młodzieży mogły aktywnie uczestniczyć m.in. w wydarzeniach zorganizowanych przez UM, podległe jednostki oraz firmy zewnętrzne.</p> <p>- półkolonie letnie dla dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych uzależnieniami- wzięto w nich udział 135 uczniów ze szkół podstawowych</p> <p>-światlicowe całoroczne zajęcia opiekuńczo- wychowawcze prowadzone przez Stowarzyszenie Rodzin Katolickich Diecezji Łowickiej – świetlica „Słonko” przy Parafii Św. Ducha</p> <p>-świetlica środowiskowa „Przystanek+ „ prowadzona w formie opiekuńczej, która oferuje pomoc w nauce, jak również rozwijanie zainteresowań i uzdolnień. W ramach zajęć prowadzone były warsztaty i spotkania z artystami, czy też przedstawicielami różnych zawodów. W czasie wolnym od zajęć podopieczni świetlicy mają okazję do uczestnictwa w warsztatach oprogramowanie lego oraz korzystania z sali wyposażonej w komputery i kinecty, korzystania z dmuchanego toru przeszkód i ścianki wspinaczkowej.</p> <p>W związku z toczącą się wojną na Ukrainie świetlica jest dostępna także dla dzieci z tego państwa.</p> <p>Inne przykładowe zorganizowane, aktywne formy spędzania czasu i rozwijania zainteresowań dla dzieci, młodzieży i dorosłych służące integracji rodziny; wydarzenia integracyjne, międzypokoleniowe: rajdy piesze i rowerowe: „ Szlakiem Powstania Styczniowego”, Rajd na powitanie wiosny, „Szlakiem Józefa Chełmońskiego”, „Szlakiem 10 Pułku</p>	<p>MOPS w Łowiczu PCPR w Łowiczu ŁOK , OSiR, Urząd Miejski w Łowiczu, PTTK Oddział w Łowiczu, placówki oświatowe, stowarzyszenia i organizacje pozarządowe, świetlice środowiskowe, kluby sportowe</p>

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2022 rok
oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją zadań

Zadanie do realizacji	Działania podejmowane w 2022 roku w ramach realizacji zadania	Wskaźniki ewaluacji	Realizatorzy/ Partnerzy
		<p>Piechoty”, „Rajd na powitanie jesieni”, Szlakiem Cichociemnych Żołnierzy AK” spacery tematyczne: „ Pokój ich ceniom”, filmowy Łowicz, spacer z przewodnikiem spływy kajakowe: spływ „Baby w kajaku”, spływ „ Tata i ja”, Spływ szlakiem dwóch zamków”, „Wakacje na Fali”- warsztaty dla dzieci i młodzieży organizowane na plaży miejskiej w celu nauki pływania kajakiem</p> <p>W Łowiczu dzieci i młodzież mają również możliwość rozwijania zainteresowań i umiejętności w szkolnych kołach zainteresowań a także w Samorządowej Szkole Muzycznej I Stopnia.</p>	
Cel szczegółowy 5 Reintegracja rodziny			
5.1. Monitorowanie danych dotyczących rodzin biologicznych, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej oraz wydatków ponoszonych z tego tytułu przez gminę	5.1.1. Monitorowanie liczby rodzin biologicznych, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej	PCPR w Łowiczu w 2022r. współpracował z 44 rodzinami biologicznymi z terenu Łowicza, których dzieci umieszczono w pieczy zastępczej. Liczba dzieci z terenu Łowicza umieszczonych w pieczy zastępczej- 58 (w rodzinach zawodowych i rodzinach spokrewnionych) oraz 5 dzieci w placówkach opiekuńczo- wychowawczych.	MOPS w Łowiczu PCPR w Łowiczu
	5.1.2. Współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej przez Gminę Miasto Łowicz	Wysokość wydatków poniesionych przez samorząd gminny w zakresie współfinansowania pobytu dzieci z terenu Łowicza w pieczy zastępczej : 345 573,11 zł	MOPS w Łowiczu
5.2. Motywowanie i wspieranie rodzin biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej do podejmowania działań w celu umożliwienia dzieciom powrotu do rodziny naturalnej	5.2.1. Diagnoza środowisk rodzin biologicznych przez pracowników socjalnych	Diagnoza sytuacji rodzin biologicznych z trudnościami w prawidłowym wypełnianiu swoich funkcji opiekuńczo-wychowawczych ma na celu zebranie niezbędnych informacji do podjęcia prawidłowych działań w celu umożliwienia dzieciom przebywającym w pieczy zastępczej powrotu do rodziny naturalnej. Współcześnie, w pracy z rodziną, przyjmuje się tendencję współdziałania rodziny na każdym etapie metodycznego działania, nie tylko podczas tworzenia planu i jego realizacji, ale również w procesie diagnostycznym. Wyznaczanie celów współpracy powinno	MOPS w Łowiczu

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2022 rok
oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją zadań

Zadanie do realizacji	Działania podejmowane w 2022 roku w ramach realizacji zadania	Wskaźniki ewaluacji	Realizatorzy/ Partnerzy
		odbywać się wspólnie z członkami rodziny bowiem cele te dotyczą poprawy sytuacji rodziny, zatem to przedstawiciel rodziny w głównej mierze powinien je określać przy udziale pracownika socjalnego.	
	5.2.2. Praca z rodzinami biologicznymi dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej	Liczba rodzin wspieranych przez pracowników socjalnych/ asystentów rodziny -2	MOPS w Łowiczu
5.3. Ocena sytuacji życiowej rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej	5.3.1. Monitorowanie sytuacji rodzin biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej	Liczba informacji sporządzonych na wniosek PCPR-ów i POW-ów na temat sytuacji życiowej rodziców biologicznych dzieci przebywających w pieczy zastępczej - 57	MOPS w Łowiczu
	5.3.2. Udział pracowników socjalnych/ asystentów rodziny/ koordynatora Zespołu ds. Asysty Rodzinnej w okresowych ocenach sytuacji dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej	Ilość dokonanych ocen okresowych sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych, przeprowadzonych z udziałem pracowników socjalnych/ asystentów rodziny/ koordynatora Zespołu ds. Asysty Rodzinnej – 0 (z powodu COVID-19, w 2022 r. ww. pracownicy MOPS nie uczestniczyli w posiedzeniach Zespołu ds. Okresowej Oceny Sytuacji Dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej w PCPR)	MOPS w Łowiczu PCPR w Łowiczu placówki opiekuńczo - wychowawcze
Cel szczegółowy 6			
Rozwój zasobów ludzkich działających na rzecz wspierania rodziny			
6.1. Zwiększenie skuteczności podejmowanych działań w obszarze wspierania rodziny poprzez stworzenie możliwości rozwoju zawodowego oraz poprawa jakości pracy pracowników merytorycznych w wyniku korzystania z poradnictwa w formie szkoleń i superwizji.	6.1.1. Podnoszenie kwalifikacji i kompetencji zawodowych przez osoby bezpośrednio wspierające rodziny (pracowników socjalnych i asystentów rodziny)	Liczba zorganizowanych szkoleń z zakresu wspierania rodziny i pracy z rodziną: 1. „Zapewnienie bezpieczeństwa pracowników socjalnych w trakcie wykonywania czynności zawodowych” – szkolenie podnoszące poziom bezpieczeństwa podczas wykonywania czynności zawodowych.- 15 pracowników 2. „Najnowsze zmiany i projekty zmian w systemie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Realizacja obowiązków wynikających z tzw. Ustawy antyprzemocowej. Rola i obowiązki grup diagnostyczno- pomocowych. Dokumentacja podejmowanych czynności w ramach opracowanego planu pomocowego. Praca grupy roboczej z dziećmi z rodzin zagrożonych przemocą.” 3. Praca socjalna z klientem w kryzysie- 2 osoby 4. Debata „ Wyzwania dla pomocy społecznej”- 2 osoby 5. Warsztaty „ Język wobec starości, szacunek w praktyce”.- 2 osoby	MOPS w Łowiczu

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2022 rok
oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją zadań

Zadanie do realizacji	Działania podejmowane w 2022 roku w ramach realizacji zadania	Wskaźniki ewaluacji	Realizatorzy/ Partnerzy
	6.1.2. Organizacja superwizji dla osób wspierających rodziny (pracowników socjalnych i asystentów rodziny)	W roku 2022 nie organizowano superwizji pracowników wspierających rodziny.	MOPS w Łowiczu

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2022 rok oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją zadań

Realizując „Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2022-2024”, w 2022 roku osiągnięto następujące rezultaty:

Wsparcie rzeczowe:

1. Efektywne wsparcie rodzin z terenu miasta Łowicza poprzez realizację celu głównego i celów szczegółowych.
2. Wzmocnienie bezpieczeństwa socjalnego oraz poprawa funkcjonowania rodzin i ich członków w sferze socjalno-bytowej.
3. Zmniejszenie zjawiska wykluczenia społecznego i marginalizacji.

Wsparcie instrumentalne:

4. Nabycie przez rodziny doświadczające trudności w opiece i wychowaniu dzieci umiejętności prawidłowego realizowania funkcji opiekuńczo – wychowawczych, a poprzez to również poprawa społecznego funkcjonowania tych rodzin.
5. Zwiększenie poziomu wiedzy i kompetencji rodzicielskich w zakresie zaspokajania potrzeb dziecka oraz dostosowywanie działań wychowawczych do wieku dziecka.
6. Podniesienie umiejętności oraz kompetencji prospołecznych dzieci i młodzieży oraz wzrost poziomu świadomości dzieci i młodzieży wobec zjawiska przemocy, uzależnień i innych zachowań ryzykownych.
7. Zwiększenie umiejętności rozwiązywania konfliktów w rodzinach i grupach społecznych.

Wsparcie emocjonalno- motywacyjne :

8. Poprawa relacji rodzinnych, małżeńskich/ partnerskich.
9. Umocnienie więzi rodzinnych..
10. Wzrost motywacji rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej do korzystania z różnych form wsparcia i podejmowania działań, mających na celu powrót dzieci do rodziny naturalnej.

Wsparcie wartościujące:

11. Stworzenie dzieciom warunków do prawidłowego rozwoju w rodzinie biologicznej, grupach rówieśniczych i środowisku lokalnym poprzez uwrażliwianie rodziców na potrzeby dzieci

12. Zwiększenie świadomości społeczności lokalnej w zakresie roli i wartości rodziny.

Wsparcie informacyjne:

13. Zwiększenie dostępności poradnictwa specjalistycznego dla rodzin dysfunkcyjnych.

14. Profesjonalizacja wsparcia kierowanego do dziecka i rodziny.

Wsparcie instytucjonalne:

15. Podniesienie jakości usług świadczonych przez osoby i instytucje zaangażowane w pracę na rzecz rodzin z dziećmi a zwłaszcza środowisk dysfunkcyjnych.

16. Umocnienie współpracy na płaszczyźnie wspierania rodziny pomiędzy asystentem rodziny, pracownikiem socjalnym a przedstawicielami innych instytucji i organizacji działającymi na rzecz dziecka i rodziny.

17. Zacieśnienie oraz udoskonalenie form współpracy pomiędzy instytucjami działającymi na rzecz rodzin z dziećmi.

Pomimo podjętych przez MOPS w Łowiczu działań, w 2022 r., nie osiągnięto w pełni założonego celu szczegółowego 2: Zapewnienie pomocy rodzinom w prawidłowym wypełnianiu funkcji rodzicielskich oraz w ramach wsparcia kobiet w ciąży i połogu – nie zrealizowano bowiem zadania: 2.1 Wsparcie rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych poprzez działanie: 2.1.5. Wsparcie rodzin naturalnych rodzinami wspierającymi, z powodu braku chętnych do pełnienia funkcji rodziny wspierającej . Zadaniem rodzin wspierających jest pomoc rodzinom, które mają trudności w opiece i wychowaniu dzieci, jak również w szeroko pojętym funkcjonowaniu w społeczeństwie. Rolą rodziny wspierającej nie jest wyręczanie, lecz aktywna pomoc w przewyżczeniu trudnych sytuacji w rodzinach. Pomagają one przede wszystkim, w oparciu o własne zasoby i umiejętności, posiadaną wiedzę z zakresu prawidłowego wychowywania dzieci i realizowane wzorce funkcjonowania rodziny. Jest to forma towarzyszenia rodzinie mającej trudności w opiece i wychowaniu dzieci i tworzenie dla niej siatki wsparcia społecznego. Należy przy tym pamiętać, że rodziny wspierające nie wykonują swoich działań zawodowo i nie otrzymują wynagrodzenia, a jedynie zwrot kosztów związanych z udzielaniem pomocy.

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2022 rok
oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją zadań

Pełnienie funkcji rodziny wspierającej może być powierzone osobom z bezpośredniego otoczenia dziecka, które nie były skazane prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo.

III. INFORMACJA O POTRZEBACH ZWIĄZANYCH Z REALIZACJĄ ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY W LATACH KOLEJNYCH

Mając na uwadze szerokie spektrum problemów i specyfikę pracy z rodzinami, objętymi wsparciem specjalistów i asystentów rodziny, zauważa się potrzebę:

- kontynuacji zatrudnienia asystentów rodziny i utrzymania liczby zatrudnionych asystentów rodziny w celu stworzenia możliwości dla prowadzenia skutecznej pracy z rodzinami;
- dostępu do środków finansowych, umożliwiających ciągłe podnoszenie kwalifikacji asystentów rodziny, pracowników socjalnych i innych pracowników wspierających rodziny poprzez udział w szkoleniach i innych formach kształcenia;
- dostępu do środków finansowych, umożliwiających objęcie asystentów rodziny, pracowników socjalnych i innych pracowników wspierających rodziny pomocą w formie coachingu, superwizji (zarówno indywidualnej, jak i grupowej), w celu:
  - dokonania profesjonalnej analizy praktyki zawodowej ww. grup zawodowych,
  - poprawy jakości wykonywanej pracy,
  - doskonalenia zawodowego,
  - poprawy relacji i komunikacji między pracownikami,
  - nauki nowych rozwiązań w pracy z klientem,
  - oceny swojej pracy i wprowadzenia zmian,
  - uświadomienia źródeł problemów,
  - wskazania, np.: braków w wiedzy, braku szkoleń, braku cyklicznych spotkań kadry, ale także uchybień organizacyjnych,
  - ukazania zadań priorytetowych dla instytucji - pracę z rodziną i dzieckiem,
  - kontroli realizacji celów statutowych MOPS – weryfikacja zgodności podejmowanych działań pracowników z obowiązującymi procedurami i przepisami:
- stworzenia możliwości dostępu do porad prawnych w MOPS zarówno dla rodzin, jak i asystentów rodziny oraz pracowników socjalnych;
- rozwoju poradnictwa psychologicznego w MOPS; z naciskiem na pomoc dzieciom i młodzieży,
- zapewnienia środków na współfinansowanie pobytu dzieci w rodzinach zastępczych, placówkach opiekuńczo – wychowawczych;
- zintegrowania i utrzymania dobrej współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodzinę dla kompleksowego wsparcia rodzin,
- zwiększenia nacisku na utrzymanie dzieci w ich naturalnym środowisku poprzez doskonalenie metod pracy z rodziną biologiczną oraz realizowanie różnych form pomocy rodzinie, wzmocnienie działań profilaktycznych,
- motywowanie i wspieranie rodziny biologicznej w podejmowaniu działań umożliwiających powrót dziecka do rodziny – podejmowanie działań w następujących obszarach :
  - a. problemów socjalnych,
  - b. problemów wychowawczych,
  - c. problemów społecznych,
  - d. problemów psychologicznych.
- prowadzenia treningów umiejętności dla członków rodzin w zakresie różnorodnych form aktywności społecznej (grupy wsparcia, grupy samopomocowe, kluby rodzica)

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2022 rok
oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją zadań

- podejmowanie wobec członków rodzin działań wychowawczych mających na celu przekazanie wiedzy i umiejętności przygotowujących do prawidłowego pełnienia ról społecznych,
- inicjowanie działań(resocjalizacja, profilaktyka) mających na celu ponowne włączenie do środowiska rodziców, młodzieży, dzieci poprzez nauczenie ich postępowania zgodnego z wymogami otoczenia, normami społecznymi i prawnymi;
- organizowanie dodatkowego wsparcia dla dzieci, młodzieży oraz rodziców przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze;
- organizowania treningów kompetencji/ warsztatów edukacyjnych dla rodziców, których celem będzie tworzenie warunków do prawidłowego rozwoju dziecka w rodzinie, w sferze psychicznej, emocjonalnej, społecznej i socjalnej (np. aktywne spędzanie czasu wolnego z dzieckiem, porządkowanie mieszkania, zasady zdrowego żywienia, radzenie sobie z agresją),
- poszerzania możliwości integracji społecznej i kulturowej rodzin poprzez ich uczestnictwo w ofercie kulturalnej miasta (bilety do kina, teatru, na basen, itp.);
- tworzenie miejsc spotkań dla rodzin, które potrzebują wsparcia i tych, które mogą pomagać
- budowanie sieci wsparcia społecznego poprzez działania animacyjne i edukacyjne dla rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze, np. organizowanie społeczności lokalnych
- wspieranie rodzin w podejmowaniu oddolnych inicjatyw samopomocowych realizowanych we współpracy z podmiotami systemu wspierania rodzin

- współpraca oraz zwiększanie spójności i kompleksowości działań pracowników wykonujących różne zawody pomocowe na rzecz konkretnych rodzin z dziećmi w ramach indywidualnych planów pomocy, a w szczególności: pracowników socjalnych, asystentów rodziny, nauczycieli, pedagogów i psychologów szkolnych, wychowawców w placówkach wsparcia dziennego, kuratorów i sędziów w sądach rodzinnych, pracowników ochrony zdrowia, w tym zdrowia psychicznego

- kompleksowego wsparcia rodziny poprzez organizowanie kampanii społecznych i promowanie idei rodzin wspierających dla rodzin objętych pomocą Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej;
- organizacji akcji informacyjnej – propagowania działań na rzecz kobiet w ciąży i ich rodzin wynikających z Ustawy „Za życiem”;
- rozbudowanie współpracy z wolontariuszami (zarówno studentami pomagającymi dzieciom w opanowaniu podstawy programowej jak i osobami starszymi pełniącymi rolę „zastępczego dziadka, babci”),
- dostarczenie narzędzi do pracy online z klientami, którzy będą zgłaszać zapotrzebowanie na taką formę kontaktu,

Zabezpieczenie powyższych potrzeb pozwoli na podwyższenie jakości wsparcia udzielanego rodzinom wieloprotblemowym z dziećmi oraz na pełniejsze wykorzystanie własnych zasobów i wypracowanie zintegrowanego, efektywnego systemu wspierania rodzin.

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2022 rok
oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją zadań

„Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2022-2024” zakładał stworzenie spójnego systemu opieki nad rodzinami w Gminie Miasto Łowicz. Zawarte w programie propozycje były realizowane w 2022 r. w toku bieżącej pracy poszczególnych jednostek. Po przeprowadzonej analizie podejmowanych działań, należy stwierdzić, iż podejmowane przez instytucje przedsięwzięcia odpowiadają na potrzeby rodzin z terenu naszego miasta. Jednocześnie wskazana jest w latach następnych kontynuacja oraz w miarę możliwości rozszerzenie podejmowanych działań. Konieczne jest stałe podkreślanie konieczności współdziałania wielu służb i organizacji działających na rzecz rodziny i dzieci. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej cały czas poszukuje nowych form pracy z rodziną, aby jakość życia rodziny miała lepszy wymiar. W związku z powyższym uczestniczy w Programach resortowych Ministra Rodziny i Polityki Społecznej realizowanych w ramach środków Funduszu Solidarnościowego („Opieka wychowawcza,” oraz „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”), realizuje własne programy prorodzinne. Mając na uwadze skuteczność w udzielaniu pomocy rodzinom zmagającym się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, konieczne jest utrzymanie dotychczasowego kierunku działań, a przede wszystkim wysokiej aktywności poszczególnych instytucji i organizacji, mających pośredni i bezpośredni wpływ na funkcjonowanie rodzin.